

EGENKONTROLL FÖR VERKSAMHETSUTÖVARE

VAD ÄR EGENKONTROLL?

Du som bedriver en verksamhet eller vidtar åtgärder som kan orsaka olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön omfattas av miljöbalkens krav på egenkontroll. Syftet med kontrollen är att motverka olägenheter och störningar. Det är du som verksamhetsutövare som ska visa att lagstiftningens bestämmelser följs.

Kontrollens innehåll

Med hjälp av egenkontrollen ska du kunna genomföra och upprätthålla lagstiftningens och myndigheters krav. Tömning av oljeavskiljare, kontroll och skötsel av reningsanläggningar, provtagning av utgående vatten och liknande är exempel på egenkontroll. Även administrativa åtgärder som utbildning av personal, fördelning av ansvaret för miljöfrågor samt att ha kemikalielistor eller avfallsstatistik ingår i egenkontrollen.

Det är lämpligt att dokumentera och sammanställa vilka kontroller och andra åtgärder som genomförs. Du skall kunna visa tillsynsmyndigheten att egenkontroll enligt lagstiftningen görs. Det är viktigt att egenkontrollen anpassas till den verksamhet som bedrivs. Tänk igenom vilka moment som behöver kontrolleras för att förebygga påverkan på människors hälsa eller miljön.

Om du tillverkar, packar om, ändrar namn eller för in en kemisk produkt till Sverige finns i vissa fall särskilda krav på rutiner om klassificering och märkning av produkten.

Vem omfattas av egenkontroll?

Alla som bedriver en verksamhet eller vidtar åtgärder som kan orsaka olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön omfattas av miljöbalkens krav att själva planera och kontrollera verksamheten. Syftet med kontrollen är att motverka sådana olägenheter och störningar (miljöbalken 26 kap. 19 §). Genom en fungerande egenkontroll ges förutsättningar för att fel på utrustning och miljörisiker upptäcks innan en skada inträffar.

Av de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken framgår att egenkontroll av en miljöfarlig verksamhet är nödvändig för att uppfylla lagstiftningens krav.

För mer information

Tel: 054-540 00 00, miljofoervaltningen@karlstad.se

KARLSTAD.SE

TILLSTÅNDS- OCH ANMÄLNINGSPLIKTIGA VERKSAMHETER

För tillstånds- och anmälningspliktiga företag gäller även förordningen om verksamhetsutövarns egenkontroll (SFS 1998:901). Förordningen säger bl a att egenkontrollen ska innehålla:

- En fastställd och dokumenterad fördelning av det organisatoriska ansvaret inom miljöområdet.
- Rutiner för att fortlöpande kontrollera att utrustning och liknande för drift och kontroll hålls i gott skick så att påverkan på miljön minimeras.
- Rutiner för systematisk undersökning och bedömning av utsläpp till luft, vatten, mark eller annat som kan påverka människa eller miljö.
- Rutiner för att anmäla driftsstörningar som kan orsaka olägenheter till tillsynsmyndigheten.
- Kemikalieförteckning med uppgifter om förbrukning, miljöegenskaper och klassificering.

Ovanstående skall dokumenteras. Saknas kemikalieförteckning, dokumenterade rutiner för kontroller eller en fastställd fördelning av miljöansvaret finns en miljöstraffavgift kopplad till överträdelsen.

Egenkontrollen bör även innehålla:

- En sammanställning av de miljöbestämmelser som berör verksamheten.
- Rutiner för att säkerställa att personalen har tillräcklig kompetens.
- Rutiner för att identifiera miljörisker både vid normal drift och särskilda händelser.

De allmänna hänsynsreglerna

Kunskapskravet innebär ett krav att skaffa sig den kunskap som krävs för att veta vilken påverkan en verksamhet har på människors hälsa och på miljön och hur man kan motverka en sådan påverkan.

Försiktighetsprincipen innebär att skyddsåtgärder och försiktighetsmått skall vidtas redan när en risk för negativ påverkan finns. Bästa möjliga teknik ska användas.

Lokaliseringsprincipen innebär att platsen där verksamheten bedrivs ska vara lämplig ur miljösynpunkt.

Hushållningsprincipen innebär att verksamhetsutövaren ska hushålla med råvaror och energi samt sträva efter återanvändning och återvinning.

Produktvalsprincipen innebär att kemiska produkter som innebär risker för människors hälsa och miljö ska undvikas och om möjligt bytas ut mot mindre

Miljöstraffavgift

Miljöstraffavgift är en avgift som skall betalas om vissa bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken ej följts. För tillståndspliktiga verksamheter skall miljöstraffavgift tas ut om:

- fördelning av organisatoriskt ansvar inom miljöområdet inte fastställts och dokumenterats
- rutiner för kontroll av verksamheten inte dokumenterats
- kemikalieförteckning inte upprättats.

Lagstiftning

Miljöbalken (1998:808)

Förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarns egenkontroll

Naturvårdsverkets föreskrift (2000:15) om genomförande av mätningar och provtagningar i vissa verksamheter

Lagtexter finns på notisum.se

Mer information

Miljöförvaltningen

karlstad.se/miljoskydd

Länsstyrelsen

lansstyrelsen.se/varmland

Naturvårdsverket

naturvardsverket.se

För mer information

Tel: 054-540 00 00, miljoforvaltningen@karlstad.se

KARLSTAD.SE